

AALBORG SYGEHUS

ÅRSBERETNING 2002

**FORSKNINGSENHED FOR
KLINISK SYGEPLEJE**

Århus Universitetshospital

FORSKNINGS- BERETNING 2002

Redaktion:

Leder af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, cand.cur, Ph.D Charlotte Delmar (ansvarshavende)

Tekster:

Leder af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, cand.cur, Ph.D Charlotte Delmar

Ph.D.studerende Erik Elgaard Sørensen og Birgitte Schantz Laursen

Udviklingssygeplejerskerne Hanne Axelsen, Hanne Kristensen, Birgith Pedersen

Sygeplejerskerne Anne Kaspersen og Grethe Mortensen

Layout og satsproduktion:

Jørn Erik Edsbo, Informations- og designfunktionen, og Ole Svendsen, Foto/AV-Sektionen, Udviklings- og uddannelsesafdelingen, Aalborg Sygehus

Foto:

Foto AV-sektionen, Aalborg Sygehus

Tryk:

Prinfo, Aalborg

Udgiver:

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Stengade 10, Postboks 365, 9100 Aalborg
Tel: 9932 2065,
Fax: 9813 3060,
E-mail: cd@aas.nja.dk

Hjemmeside:

www.aalborg-sygehus.dk

INDHOLD

Forord	3
Indledning	4
Sygeplejefagråd ved Aalborg Sygehus	4
Kompetenceudvikling	4
Dokumentation af sygeplejen	5
Symposium og "morgenmøder"	5
Uddannelse	6
Tværfaglige Råd ved Aalborg Sygehus	7
Forskningsrådet ved Aalborg Sygehus	7
HealthnTech Research Center	7
Kvalitetsudvalget ved Aalborg Sygehus	7
Projekter	8
Projekter over amtsgrænser	8
Projekter inden for Nordjyllands Amt	9
Projekter på Aalborg Sygehus	9
Nationalt og Internationalt samarbejde	10
Nationale netværk	10
Internationale netværk	10
Gæster	10
Artikler	10
At være sygeplejerske og Ph.D.studerende	10
Hvorfor netværk for udviklingssygeplejersker?	12
Hjælp til søskende til kræftramte børn	13
Udbredelse af forskningsresultater	15
Charlotte Delmar	15
Birgitte Schantz Laursen	17
Erik Elgaard Sørensen	18
Lisbeth Jensen	19
Efterord	19

FORORD

Endnu et år er gået. Hvor bliver TIDEN dog af? Var det ikke i sidste måned, at den foregående årsberetning blev lavet? Det er faktisk et helt år siden at den sidste status-opgørelse blev lavet. Og den 31. marts 2003 er det tre år siden at Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje blev indviet, og således tredje gang at der udgives en årsberetning.

Det forgangne år har for Aalborg Sygehus generelt været præget af en storstilet arbejdsindsats i forhold til at forberede sygehuset til at få status som Universitetshospital, og målet blev indfriet den 1. januar 2003.

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje har deltaget aktivt i processen, og hilser den universitære status velkommen. Ikke alene forventer vi at mulighederne for at kunne rekruttere yderst kvalificerede medarbejdere øges. Først og fremmest håber vi på, at det for patienterne er medvirkende til at sikre og udvikle den gode, kloge og rigtige sygepleje og behandling.

Må jeg benytte denne anledning til at rette en tak til alle dem, der på den ene eller anden måde har bidraget til den sygeplejefaglige udvikling og forskning på Aalborg Sygehus.

En speciel tak til Sygehusledelsen og Forskningsadministrationen ved Aalborg Sygehus. Også en særlig tak til lægesekretær Dorthe Schmidt for den store hjælp og parathed til at kvalificere det engelske sprog i diverse papers og abstracts.

Ligeledes vil jeg takke Dansk Sygeplejeråds Stipendiefond/M.L. Jørgensen og Gunnar Hansens fond, Den Obelske Familiefond ved chefsygeplejerske Vibeke Deding samt Nordjyllands Amt for økonomisk støtte. Ligesom Spar Nord Fondens økonomiske støtte blev realiseret i år 2002 med en engelsk oversættelse af undertegnedes Ph.D afhandling ”Tillid & Magt – en moralsk udfordring” .

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, den 1. februar 2003

Charlotte Delmar

cand.cur, Ph.D

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje
ved Aalborg Sygehus

INDLEDNING

Ja, tiden går, som det er konstateret i forordet. Men forskning og udvikling tager TID. TID til fordybelse for at finde nye sammenhænge. Og hvis nogle skulle mene det modsatte, så vil resultatet blive at den tid som man umiddelbart mener at have vundet, den er tabt.

Det er dog altid en god ide at lægge fornuftige planer for hvad man vil bruge TIDEN til. Således tager denne årsberetning sit udgangspunkt i en 5 års handleplan (2000 – 2004) for Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, og er på samme TID også en evaluering af årets plan.

TIDEN går også for den Nationale delstrategi for sygeplejeforskning år 1999 – 2002. Den 30. oktober 2002 blev strategien evalueret. Det vil ikke være inden for rammerne af denne årsberetning at udfolde de enkelte punkter i evalueringen, men det er med stolthed at vi kan konstatere at Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje ved Aalborg Sygehus er synlig og markant på stort set alle evalueringspunkterne. Den sygeplejefaglige forskning og udvikling ved Aalborg Sygehus er landskendt for både det, at man via forskningsenheden forbinder den kliniske praksis med den videnskabelige viden og for de specielle områder, som der arbejdes med. Dette afspejles blandt andet også i den efterspurgte aktivitet, som både forskningslederen og de Ph.D studerende har efterlevet i årets løb (jf. afsnittet om udbredelse af forskningsresultater).

Denne årsberetning er bygget op således at der indledes med en redegørelse for Sygeplejefagrådets aktiviteter, de tværfaglige råd, som forskningsenheden er repræsenteret i, de projekter, som forskningsenheden er involveret i samt nationalt og internationalt samarbejde.

Derefter følger tre artikler, som kan være med til at illustrere bredden i det arbejde som foregår i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. Det er samarbejdet med de Ph.D studerende, udviklingssygeplejerskerne og de kliniske sygeplejersker, der illustreres.

Årsberetningen afsluttes med en oversigt over, hvorledes lederen af forskningsenheden og de Ph.D studerende i år 2002 har bidraget med udbredelse af forskningsresultater.

SYGEPLEJEFAGRÅD VED AALBORG SYGEHUS

Lederen af forskningsenheden har også i år 2002 været formand for Sygeplejefagrådet og dets planlægningsgruppe, som i 2002 foruden formanden har bestået af: Sektionsansvarlig ledende sygeplejerske Ragna Larsen – anæstesi/intensiv/OP/steri, udviklingssygeplejerske Jette Andreasen – medicinsk afdeling, oversygeplejerske Dorte Holdgaard – neurokirurgisk afdeling, afdelingssygeplejerske Jane Sand – gynækologisk/obstetrisk afdeling og afdelingssygeplejerske Karin Ørskov – børneafdelingen.

Sygeplejefagrådet ved Aalborg Sygehus består af ledende sygeplejersker, udviklingssygeplejersker og specialtsygeplejersker i stabsfunktion til afdelingsledelsen. Hensigten med sygeplejefagrådets virke er på tværs i sygehuset at stimulere dialogen omkring udvikling af sygeplejen, så der fortsat foregår en fremadrettet, praksisrelateret faglig udvikling.

Sygeplejefagrådets planlægningsgruppe har til opgave:

- at være opsøgende og idérig. Opfange signaler fra sygeplejens hverdag og vise vejen.
- at koordinere og samle oplysninger fra afdelinger om udviklingstiltag indenfor sygeplejen med det formål at give overblik og pege på nye satsningsområder.
- at tage initiativ til at arrangere temadage/videnskabelige dage for at formidle sygeplejefaglig viden og udviklingstiltag
- at skabe miljø for udvikling med sigte på forskningstiltag.
- at være inspirationskilde for chefsygeplejersken.

Kompetenceudvikling

I år 2001 blev der udarbejdet en referenceramme for kompetenceudvikling af sygeplejepersonalet på Aalborg Sygehus. Ligeledes blev der ultimo 2001 nedsat en arbejdsgruppe, som skulle arbejde videre med implementeringsdelen og en principiel handleplan. Denne arbejdsgruppe har i hele år 2002 arbejdet intenst med at opfylde det givne kommissorium.

Arbejdsgruppens medlemmer er følgende: Over-

sygeplejerske Bente Dam (formand) – medicinsk afdeling, udviklingssygeplejerske Jette Andreasen – medicinsk afdeling, udviklingssygeplejerske Susanne W. Sørensen – ortopædkirurgisk afdeling, udviklings- sygeplejerske Ulla Sloth - børneafdelingen, klinisk undervisende sygeplejerske Mona Møller Frederiksen – radiologisk afdeling, oversygeplejerske Elsebeth Yde Laursen – tidl. karkirurgisk afdeling nu urologisk afdeling samt afdelingssygeplejerske Hanne Hartman – thoraxkirurgisk afdeling.

For endnu engang at sikre fælles udgangspunkt tilbød arbejdsgruppen ved udviklingssygeplejerskerne Susanne W. Sørensen og Ulla Sloth undervisning i referencerammen på henholdsvis Sygehus Syd og Sygehus Nord, den 17. januar 2002 og den 28. januar 2002. Derforuden blev der afviklet en temaeftermiddag den 31. maj 2002, som en opfølgning og en status på arbejdet hidtil. I den forbindelse var også konsulent, sygeplejerske og sociolog Eva Just, Århus inviteret til at holde oplæg om hvordan organisatoriske læreprocesser og faglig udvikling kan danne grundlag for kompetenceudvikling.

Arbejdsgruppens resultat fremlægges den 4. februar 2003.

Arbejdsgruppen fra venstre:

Udviklingssygeplejerske Jette Andreasen, oversygeplejerske Bente Dam, oversygeplejerske Elsebeth Laursen, udviklingssygeplejerske Mona Møller Frederiksen, udviklingssygeplejerske Ulla Sloth, afdelingssygeplejerske Hanne Hartsman og udviklings- sygeplejerske Susanne W. Sørensen.

Dokumentation af sygeplejen

Oversygeplejerskegruppen på Aalborg Sygehus traf allerede i år 2001 beslutning om at der skal arbejdes med indføring af VIPS-modellen (velvære-integritet-profylakse-sikkerhed). Der er i år 2002 udarbejdet en projektprotokol af følgende arbejdsgruppe: Vicechefs- sygeplejerske Margrethe Krogsgaard Jørgensen - direktionssekretariatet, oversygeplejerske Lisbeth Jensen – tidl. kardiologisk afdeling nu Svendborg Sygehus, oversygeplejerske Elsebeth Bols – tidl. geriatrisk/reumatologisk afdeling nu kardiologisk afdeling, oversygeplejerske Jørn Bols – radiologisk afdeling, oversygeplejerske Elsebeth Yde Laursen – tidl. karkirurgisk afdeling nu urologisk afdeling samt oversygeplejerske Margrethe Bisgaard – thoraxkirurgisk afdeling.

Symposium og "morgenmøder"

Fredag den 13. september 2002 blev 2. sygeplejesymposium afviklet internt på Aalborg Sygehus, og havde til hensigt at give sygeplejerspersonalet på Aalborg Sygehus mulighed for at præsentere kliniske projekter. Der har været nedsat en arbejdsgruppe bestående af: Oversygeplejerske Dorte Holdgaard – neurokirurgisk afdeling, sektionsansvarlig ledende sygeplejerske Tove Pank – tidl. anæstesi/intensiv/OP/steri nu Psykiatrisk Sygehus, afdelingssygeplejerske Lena Thomsen – urologisk afdeling, sygeplejerske med ansvar for undervisning og udvikling Susanne Jensen – kirurgisk gastroenterologisk afdeling samt afdelingssygeplejerske Lotte Hansen – medicinsk/kirurgisk gastroenterologisk ambulatorium. Arbejdsgruppen har forestået planlægning og afvikling af symposiet. Speciel inviteret gæsteforelæser var professor Dame June Clark fra University of Wales Swansea, UK. De to andre hovedtalere var henholdsvis sygeplejerske og konsulent Lisbeth G. Pedersen samt sygeplejerske, Ph.D Preben Ulrich Pedersen. Derforuden var der sessioner med præsentation af 15 kliniske projekter, udvalgt på baggrund af indsendte abstracts. Og i pauserne kunne deltagerne supplere deres faglige nysgerrighed med besøg ved diverse postere, hvoraf der ved stemmeafgivning på slutningen af dagen kunne uddeles en pris til den vindende poster.

Symposiet har været et godt supplement til de såkaldte "morgenmøder", hvor præsentation af projekter af forskellig art har været på programmet. Disse morgenmøder er en væsentlig del af Sygeplejefagrådets

opgaver med henblik på at synliggøre sygeplejefaglige udviklingsaktiviteter og stimulere til netværksdannelser. Følgende temaer har været på programmet:

- Træthed som livsfænomen i lidelsen v./ afdelingssygeplejerske Jytta Mølgaard – medicinsk afdeling
- Fra stuegangsprojekt til ny plejeform – teampleje v. afdelingssygeplejerske Gitte Hjortkær og udviklings- sygeplejerske Hanne Axelsen – medicinsk afdeling Nord
- Muligheder og vanskeligheder i et projektføreløb – belyst ud fra et projekt om information til patienter, der skal bedøves v. afdelingssygeplejerskerne Ruth Davidsen og Inger Stampe Eriksen – anæstesi/ intensiv/OP/steri
- Forskningen som mulighed og forpligtelse v. forskningschef Hans Gregersen – forskningsadministrationen
- Mødet med ”den besværlige patient” v. Leder af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje Charlotte Delmar
- Søkende til kræftsyge børn – et forskningsprojekt v. projektsygeplejerskerne Grethe Mortensen og Anne Kaspersen – børneafdelingen
- Fælles patientforløb i det universitære samarbejde mellem Århus Universitetshospital og Aalborg Sygehus – belyst ud fra et projekt om koordinering og justering af den kliniske sygepleje til patienter med cerebrale eller cerebellare tumorer v. afdelings- sygeplejerskerne Ruth Davidsen og Henny Jensen, souschef Lena Toft Søndergaard og oversygeplejerske Dorte Holdgaard – anæstesi/intensiv/OP/steri og neurokirurgisk afdeling
- Fra dokumentation i sygeplejen til værdikonflikter – ændring af et udviklingsprojekts fokus v. afdelingssygeplejerske Lotte Hansen – medicinsk/ kirurgisk gastroenterologisk ambulatorium
- Hvordan struktureres et udviklingsarbejde? – belyst ud fra et projekt om dokumentation v. udviklings- sygeplejerske Ulla Sloth - børneafdelingen

- Forelæsning i masterspecialet: Fastholdelse – opfylder udviklingsstrategier den modne sygeplejerskes udviklingsbehov v. udviklingssygeplejerske Susanne W. Sørensen – ortopædkirurgisk afdeling
- Kandidatforelæsning med temaet: Moralsk udvikling – en fortolkning af selvoptagethed hos sygeplejestuderende set i lyset af sygepleje som en moralsk praksis i et moderne samfund v. udviklingssygeplejerske Birgith Pedersen – onkologisk afdeling

Som et led i at få overblik over den kliniske udvikling i plejeområdet på Aalborg Sygehus og for at stimulere til etablering af faglige netværk er projekter og udviklingsaktiviteter indberettet via elektronisk udformede handleplaner. Den enkelte afdeling har således adgang til den samlede oversigt på sygehusets intranet.

Uddannelse

Et storstilet planlægnings- og implementeringsarbejde rettet mod den ny sygeplejerskeuddannelse som en konsekvens af reform af de mellemlange videregående sundhedsuddannelser er gennemført i år 2002. Det er et arbejde som allerede blev iværksat i år 2001 med uddannelseskoordinator Erik Elgaard Sørensen i spidsen. Erik Elgaard Sørensen har i år 2002 fået titel og funktion som studieleder i forbindelse med at kvalificere den kliniske undervisning for de sygeplejestuderende. Det er et job som varetages sideløbende med Ph.D studiet.

Den Hvide Verden blev også i år 2002 en succes. Med det formål at henlede de unges opmærksomhed på de seks mellemlange videregående sundhedsuddannelser og i særdeleshed de fremtidige jobmuligheder blev der i et samarbejde mellem sekretariatet for social- og sundhedsuddannelserne i Nordjyllands Amt, de nordjyske sundhedsuddannelser og Aalborg Sygehus afviklet et arrangement med deltagelse af adskillige sygeplejersker og adskillige repræsentanter fra de andre mellemlange videregående sundhedsuddannelser.

Lederen af forskningsenheden indgik i koordinatortgruppen.

For at kunne indgå i forskningsaktiviteter og udviklingsopgaver har der været iværksat kurset ”Kvalificering til udviklings- og projektarbejde”, målrettet Sygeplejefagrådets medlemmer. Det sidste af 5

kursushold blev afsluttet i år 2002. Kurserne understøtter således også det strategiske handlingsoplæg for sygeplejen ved Aalborg Sygehus af december 1997, evalueret december 2000.

TVÆRFAGLIGE RÅD VED AALBORG SYGEHUS

Forskningsrådet ved Aalborg Sygehus

Forskningen på Aalborg Sygehus er ultimo 2001 organiseret med en forskningsadministration under ledelse af forskningschef, professor Hans Gregersen samt et forskningsråd med repræsentanter fra Aalborg Sygehus og de vigtigste samarbejdspartnere fra Aarhus Universitet og Aalborg Universitet. Forskningsrådet arbejder med udgangspunkt i en strategiplan for udviklingen af forskningen ved Aalborg sygehus. Den 1. januar 2003 kunne samtlige ansatte glæde sig over at Aalborg Sygehus ca. et år før tid blev tildelt status af universitetssygehus (www.aalborg-sygehus.dk. Klik forskning)

Lederen af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje er næstformand i forskningsrådet.

HealthnTech Research Center

Centeret er en samarbejdsorganisation mellem Aalborg Universitet og Aalborg Sygehus. Centeret skal binde de to institutioner sammen omkring aktiviteter vedrørende sundhed og biomedicinsk teknologi. Centerets overordnede formål er at koordinere og styrke forskning, innovation, forskeruddannelse og videregående uddannelse inden for sundhed og biomedicin (medicoteknik). Projekterne mellem de to institutioner er ofte rettet mod industrielle produkter, hvorfor et tæt samarbejde mellem erhvervslivet også er etableret (www.healthntech.dk)

Lederen af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje sidder i styregruppen.

Kvalitetsudvalget ved Aalborg Sygehus

Lederen af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje har siden etableringen i 1997 også været medlem af kvalitetsudvalget i år 2002.

Fra venstre, bagerst: Dorrit Dylmer Kristensen, Christina Jakobsen, Charlotte Delmar, Majbritt Møller, Trine Bøje.
Fra venstre, forrest: Hanne Sønder, Lisbeth Forup, Birthe D. Pedersen.

PROJEKTER

Det er forskningsenhedens intention at iværksætte projekter med relevans for klinisk sygepleje og omsorg samt at sygeplejersker forsker i sygeplejen med henblik på at skabe en vidensbaseret praksis i såvel monofaglige som tværfaglige projekter.

De Ph.D projekter, som er tilknyttet forskningsenheden omtales under artikler. Følgende projekter er blot et udpluk af de mange projekter, der foregår på Aalborg Sygehus, hvoraf størstedelen er udviklings- eller kvalitetsprojekter med projektansvarlig person hentet fra egen afdeling. Her vil alene blive nævnt de forsknings- eller udviklingsprojekter, som enten lederen af forskningsenheden eller de Ph.D studerende er involveret i, især som vejledere.

Projekter over amtsgrænser

Projektets titel: Pleje og omsorg i relation til patienter med kroniske lidelser – en undersøgelse af menneskers opfattelse af sundhed og sygdom i forbindelse med kroniske lidelser og dermed længerevarende hospitalskontakt set ud fra et livsverdens- og kulturteoretisk perspektiv.

Projektet er et netværksprojekt over tre amter og fire institutioner med tilknytning til Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet, Institut for Sygeplejevidenskab. Otte sygeplejersker fra henholdsvis Århus Kommunehospital og Institut for Sygeplejevidenskab i Århus Amt (3 sygeplejersker), Holstebro Centralsygehus i Ringkøbing Amt (2 sygeplejersker) og Aalborg Sygehus i Nordjyllands Amt (3 sygeplejersker) har siden sommeren år 2000 arbejdet med denne undersøgelse.

Lektor Birthe D. Pedersen, Institut for Sygeplejevidenskab ved Aarhus Universitet er initiativtager til netværksprojektet. Lederen af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje deltager både som klinisk ansvarlig for Aalborg Sygehus og som deltager i selve planlægningen og gennemførelsen af projektet i samarbejde med Birthe D. Pedersen. Fra kardiologisk afdeling S1 på Aalborg Sygehus deltager sygeplejerskerne Christina Spåbæk Jakobsen og Lisbeth Forup.

Projektet er blevet præsenteret ved adskillige nationale og internationale konferencer og møder samt i forskellige undervisningssammenhænge.

Projektets titel: Træthed?

Projektet er etableret i regi af En Speciel Interesse Gruppe under FS 16, som er en faglig sammenslutning af sygeplejersker, der arbejder inden for den nefrologiske sygepleje og projektgruppen består af 7 sygeplejersker fra dialysecentre i Danmark. Sygeplejerske Hanne Agnholt fra dialyseafdeling C1 og C3 på Aalborg Sygehus er en af de 7 sygeplejersker.

Lederen af forskningsenheden har fungeret som vejleder på forberedelse og udarbejdelse af spørgeskemaer.

Projektets titel: Postoperativ kvalme hos cystectomiserede patienter.

Projektet er et samarbejde mellem Aalborg Sygehus og Skejby Sygehus' to urologiske afdelinger.

Projektet er forankret i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje ved Aalborg Sygehus og lederen af forskningsenheden er vejleder. Fra Aalborg Sygehus er det afdelingssygeplejerske Lena Thomsen, der er projektansvarlig.

Projektets arbejdstitel: Cerebrale tumorer – postoperativ observation af patienter opereret for cerebrale tumorer.

Projektet er et samarbejdsprojekt mellem neurokirurgisk afdeling på Aalborg Sygehus og neurokirurgisk afdeling på Århus Kommunehospital. Fra Aalborg Sygehus deltager afdelingssygeplejerske Mette Ring, neuroanæstesi, afdelingssygeplejerske Ruth Davidsen, NOTIA (neurointensiv) samt sygeplejerske Charlotte Bjørnes, ligeledes NOTIA.

Ph.D studerende ved Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje Birgitte Schantz Laursen har vejledt i forbindelse med projektet.

Projektets arbejdstitel: En kvalitativ undersøgelse af psykologiske og etiske problemfelter, hvor ultralydkanning viser falsk positive og falsk negative resultater samt et sikkert misdannelsesfund, der kræver stilling-

tagen til svangerskabsafbrydelse.

Denne undersøgelse indgik i en prospektiv, randomiseret multicenterundersøgelse, og er at betragte som et supplement til delundersøgelsen vedrørende de psykologiske og etiske aspekter foretaget af jordemoder, Ph. D studerende Louise Nordvig, Den perinatale forskningsenhed på Skejby Sygehus.

Konsulent og socialrådgiver Dorte Askholm, Aalborg Sygehus har været i en initerende fase af projektet med konsulentbistand fra bl.a lederen af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje.

Den store multicenterundersøgelse er indstillet, men Dorte Askholm arbejder videre med sine initerende ideer til et nyt projekt, som realiseres via den sociale kandidatuddannelse.

Projekter inden for Nordjyllands Amt

Projektets arbejdstitel: Den palliative patients oplevelse af den alternative behandlings betydning for livskvaliteten.

I projektet deltager palliationssygeplejerskerne Dorte Buchwald, Hjørring/ Brønderslev Sygehus, Lisa Nørgård Svendsen, Farsø Sygehus og Lars Møller, Det Palliative Team ved Aalborg Sygehus.

Ph.d studerende ved Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje Birgitte Schantz Laursen er vejleder på projektet.

Projekter på Aalborg Sygehus

Projektets titel: "Jeg ville ønske at jeg selv var syg". Sygeplejefaglig støtte til søskende til børn med kræft.

Projektet er omtalt i artiklen "Hjælp til søskende til kræftframte børn – et projekt, udført af sygeplejerskerne Anne Kaspersen og Grethe Mortensen fra børneafdelingen.

Projektets arbejdstitel: Sygeplejen til patienter med epitstaxis.

Projektet udføres af sygeplejerskerne Annette L. Nielsen og Vibeke Kristensen, øre/næse/hals afdelingen.

Lederen af forskningsenheden er vejleder.

Projektets arbejdstitel: Retrospektiv undersøgelse vedrørende livskvalitet og patienttilfredshed for patienter der får foretaget knoglerekonstruktion a.m. Ilizarov.

Specialistsygeplejerske Susanne Jølcck, ortopædkirurgisk afdeling blev frikøbt en måned til at udforme projektbeskrivelse under vejledning af Leder af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje samt leder af forskningsenheden inden for ortopædien, overlæge Ole Simonsen.

NATIONALT OG INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Nationale netværk

Til de førnævnte projekter over amtsgrænser er der etableret netværk, bl.a til Institut for Sygeplejevidenskab ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet (jf. afsnittet om projekter).

Det har dog fra begge parter side været ønskelig med et mere formaliseret samarbejde. Således blev der den 20. juni 2002 afholdt et første møde mellem professor Marit Kirkevold og forsknings- og ledelsesrepræsentanter fra Aalborg Sygehus med henblik på en drøftelse af fremtidige samarbejdsflader. Det er et arbejde som fortsættes i år 2003.

Et første synlig resultat blev at de Ph.D studerende ved Aalborg Sygehus blev inviteret til Ph.D seminarer på Institut for Sygeplejevidenskab.

Ligeledes med henblik på et mere formaliseret samarbejde blev UCSF (Universitetshospitalernes Center for sygepleje- og omsorgsforskning) besøgt den 28. februar 2002. I første omgang var det et erfaringsudvekslende møde.

Internationale netværk

Universitet i Bergen, Institut for samfundsmedicinske fag, Sektion for Sygeplejevidenskab. I forbindelse med et doktorgradsseminar den 4. – 6. december deltog Ph.D studerende Birgitte Schantz Laursen og lederen af forskningsenheden med hver deres fremlæggelser. Det var en invitation fra professor Kari Martinsen, som er blevet starten på et fagligt og forskningsmæssigt samarbejde mellem Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje ved Aalborg Sygehus og Institut for samfundsmedicinske fag ved Universitet i Bergen, Norge.

Gæster

Gæsteforelæsning ved Distinguished Professor of Nursing Jean Watson, University of Colorado, Denver, USA

Fra venstre: Professor Lars Arndt Nielsen, Birgitte S. Laursen og Charlotte Delmar

Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje har i år 2002 haft 3 Ph.D studerende tilknyttet. Sygeplejerske, Birgitte Schantz Laursen med forskningsprojektet "Hvordan påvirker det kvinders seksualitet at have kroniske non-maligne smerter?". Sygeplejerske Erik Elgaard Sørensen med forskningsprojektet "En undersøgelse af faglighedens betydning for ledelsespraksis i sundhedsvæsenet" samt sygeplejerske Lisbeth Jensen med projektbeskrivelsen "Beslutningsstøtte i elektroniske patientjournaler".

AT VÆRE SYGEPLEJERSKE OG PH.D.STUDERENDE

Af Ph.D.studerende Erik Elgaard Sørensen og Birgitte Schantz Laursen

Vi er to sygeplejersker, der efter endt kandidateksamen i sygepleje, er påbegyndt Ph.D.uddannelsen for henholdsvis 2 og ½ år siden. Som Ph.D.studerende er vi tilknyttet Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje på Aalborg Sygehus. Dels fordi vi er ansat af Aalborg Sygehus, og dels fordi vi begge forsker i fænomener knyttet til faget sygepleje. Men også fordi vores forskningsprojekter helt eller delvist afvikles på Aalborg Sygehus. At være tilknyttet Forskningsenhed for Kli-

nisk Sygepleje betyder, at vi er tæt på faget, der hvor det udøves i sin kliniske form. Vi har hermed mulighed for at følge fagets kliniske udvikling på tættest hold, deltage i undervisningssammenhænge og møder, hvor faget er i centrum. Og vi har mulighed for faglig sparring og for at deltage i diskussioner med sygeplejersker som befinder sig i det kliniske felt. Vi anser dette for at være af stor betydning når man forsker i et praksis relateret fag som sygepleje. Vi tror samtidig på, at vi kan bidrage til, at sygeplejeforskning bliver en naturlig del af fagets virksomhedsudøvelse på Aalborg Sygehus.

Vi har begge været uddannet sygeplejersker i mere end 15 år og har beskæftiget os med forskellige sider af fagets virksomhed. I særdeleshed har vi altid været optaget af fagets udvikling, og netop nu, hvor en ny grunduddannelse til sygeplejerske på bachelorniveau stiller krav om at være udviklingsbaseret og tilknyttet forskning, er det nødvendigt, at også sygeplejersker lærer at forske.

At være Ph.D.studerende er en kronisk udfordring. Vi bliver konstant stillet overfor det nye og ukendte og tidligere erfaringer slår langt fra til. Vi leder ind imellem i de inderste hjerneceller efter hengemt viden fra vores gymnasietid, eksempelvis efter matematiske formler til statistiske udregninger eller videnskabsteoretiske oplysninger. Ud over at være en udfordring er det en meget spændende læreproces. Vi tilegner os ny

viden hele tiden, dels gennem arbejdet med vores egne projekter og dels gennem de mange forskellige kurser og kongresser vi deltager i. En ny erhvervet viden, som vi kun selv lige er blevet dus med, før den skal formidles videre til andre.

Vi oplever op- og nedture. Euforien og glæden når ens resultater viser sig "at holde vand", når man finder spændende litteratur som kaster lys over ens forskningsspørgsmål, eller når man på en kongres eller på et kursus møder en kollega, der arbejder med noget, der ligner det man selv synes er det mest interessante her i verden. Nedtryktheden når tidsplanen overskrides eller når man opdager at man er på vej i en forkert retning. Her må betydningen af et netværk af medstuderende og ikke mindst gode, dygtige, inspirerende og opmuntrende vejledere bestemt ikke undervurderes.

At være Ph.D.studerende er således at lære et nyt håndværk. Det er mere en livsstil end det er et job.

Lisbeth Jensen

Peter Kragh Jespersen, Erik Elgaard Sørensen, Charlotte Delmar og Birthe D. pedersen

Virkeligheden er mangfoldig og nuanceret. Det er derfor meget nødvendigt at åbne døre og etablere netværksamarbejder af forskellige slags. I denne artikel er beskrevet hvad netværksamarbejdet med udviklingssygeplejerskerne går ud på. Her bør også nævnes samarbejdet med en netværksgruppe, der er akademisk uddannet i sygeplejefagets inder-side (cand.cur). Det er en netværksgruppe som drøfter sygeplejefagets epistemologiske og ontologiske udvikling. Ud over lederen af forskningsenheden har gruppen i 2002 bestået af: Ph.D studerende Birgitte Schantz Laursen, Ph.D studerende Erik Elgaard Sørensen – begge Forskningsenhed for Klinisk sygepleje, udviklingssygeplejerske Birgith Pedersen – onkologisk afdeling, afdelingssygeplejerske Lena Thomsen – urologisk afdeling samt uddannelseskonsulent Tove Pank – Psykiatrisk Sygehus

HVORFOR NETVÆRK FOR UDVIKLINGS-SYGEPLEJERSKER?

Af udviklingssygeplejerskerne Hanne Axelsen, Hanne Kristensen, Birgith Pedersen

På Aalborg Sygehus er der på nuværende tidspunkt ansat 7 udviklingssygeplejersker, som sidder i stabsfunktion til i alt 6 forskellige afdelingsledelser. Udviklingssygeplejerskens funktion er at igangsætte, fastholde og videreudvikle et højt fagligt kvalitetsniveau inden for klinisk sygepleje, uddannelsesopgaver, udviklings – og forskningsopgaver.

Da udviklingssygeplejerskerne er tilknyttet forskellige specialer, er der i det daglige arbejde ikke mulighed for tæt samarbejde mellem sygeplejersker med denne funktion. Formålet med at oprette en netværksgruppe er derfor at skabe mulighed for erfaringsudveksling, faglig udvikling, gensidig inspiration og sammenholde udviklingstiltag på tværs af afdelinger samt styrke samarbejdet generelt.

Netværksgruppen for udviklingssygeplejerskerne

er samlet ca. 8 gange om året af to timers varighed og mødet ledes af Charlotte Delmar, som er leder af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje. Emnerne på møderne tager udgangspunkt i aktuelle udviklingstiltag, der foregår på forskellige niveauer med relevans for sygeplejen. Aktuelt drøftes forskningstilknytningen med Institut for Sygeplejevidenskab, omstruktureringer i uddannelsessystemet og på sygehusområdet m.m. samt de konsekvenser det får for udviklingssygeplejerskens funktion og krav til formel uddannelse.

Endvidere foregår der uddybende diskussioner med udgangspunkt i f.eks. oplæg på morgenmøder. Disse diskussioner er bl.a. med til at skabe bevidstgørelse af holdninger til sygepleje og hvordan udviklingstiltag eventuelt kan anvendes i andre sammenhænge.

I strategien for sygepleje ved Aalborg Sygehus af 1997, rev. 2000 er der fokus på udviklingsområder bl.a. i forhold til kompetenceudvikling, dokumentation og kvalitetsudvikling. I denne forbindelse har gruppen været forum for erfaringsudveksling i forhold til konkrete udviklingstiltag i de enkelte afdelinger. Emnerne har bl.a. været kompetenceudvikling og dokumentation, hvor det har været diskuteret: hvad kan vi dokumentere, hvad skal vi dokumentere og hvordan dokumentere?

I forhold til øget krav om evidensbaseret sygepleje vil gruppen til stadighed arbejde med kritisk læsning af forskningsartikler med fokus på vurdering af undersøgelsesresultater. I denne forbindelse har overlæge, dr. med Asbjørn Drewes givet en indføring i statistiske metoder.

Fra venste bagerst: Birgith Pedersen, Ulla Sloth og Hanne Axelsen.

Fra venstre forrest: Hanne Kristensen, Jette Andreasen og Susanne W. Sørensen. Mona M. Frederiksen mangler på billedet

Anne Kaspersen og Grethe Mortensen

Denne artikel er et eksempel på, hvorledes kan der bygges bro mellem klinisk praksis og forskning. Projektrapporten kan rekvireres på børneafdelingen, tlf. 99 32 13 12

HJÆLP TIL SØSKENDE TIL KRÆFTRAMTE BØRN

- et projekt af sygeplejerskerne Anne Kaspersen & Grethe Mortensen, børneafdelingen, hæmatologisk/onkologisk afsnit

Baggrunden for søskendeprojektet var, at vi gennem længere tid havde observeret, at søskende til kræft-ramte børn havde problemer. En lang række undersøgelser havde dokumenteret, at disse børn har særlig risiko for at blive overset i familien og ofte reagerer med psykiske stress-symptomer. Med projektet ville vi dels undersøge søskendes sociale og følelsesmæssige problemer og deres reaktioner, dels afprøve en systematisk indsats i form af et plejefagligt program. Målet var at udvikle en relevant plejepsikologi med dokumenteret værdi. Udgangspunktet var, at det psykosociale støtteamarbejde på en børneonkologisk afdeling bør omfatte hele familien.

Projektet tager udgangspunkt i formodningen om at de væsentligste belastninger omfatter: opsplitning af familien, tab af opmærksomhed, tanke- og følelsesmæssig isolation, samt forståelseskluft i skolen. Programmet skulle skabe forbindelse mellem hjem,

hospital og skole, samt sætte barnet i fokus med en for- trolig fagperson. Programmet omfattede: Interviews med forældre og søskende, rundvisning på afdelingen, skolebesøg, gruppemøde med andre søskende samt evt. lægesamtale og netværksmøde.

Projektet startede 1/3 2001 og blev gennemført over ca. et halvt år. Deltagerne var børn i skolealderen. 11 børn deltog og gennemførte de enkelte program- punkter.

Interviews, observationer og evalueringer har dels givet indsigt i søskendes følelser og reaktioner, og har vist at deres problemer først og fremmest opstår som følge af de sociale ændringer. Det er disse ændringer der forårsager de følelsesmæssige problemer, som i hovedtræk drejer sig om: sorg, jalousi, angst og "ale- nehed".

Selve programmet har vist den ønskede effekt ved: at mindske barnets isolation, skabe forståelse i forhold til omverdenen og mindske den følelsesmæssige iso- lation.

Programmet anbefales i sin helhed pga. forløbet og det fokus, der bliver på det enkelte barn. Hvis et enkelt programpunkt skal fremhæves, er det markant, at sko- lebesøgene bliver evalueret meget højt og vurderet, som det der har hjulpet bedst.

Projektbeskrivelsen blev udarbejdet af en tvær- faglig gruppe i afd.303B, og 2 sygeplejersker stod for den praktiske udførelse og beskrivelse af projektet. Der blev søgt midler fra fonde, som kunne frikøbe 1 sygeplejerske i et ½ år. Imidlertid valgte vi, for at få mest muligt ud af projektet, at være 2 sygeplejersker. Vi arbejdede halvt i projektet og halvt i afdelingen. Dette gjorde, at vi dels havde mulighed for at inspirere og støtte hinanden, og bagefter kan vi se, at det ville have været umuligt at lave dette projekt alene. Men hvis det er muligt, kan det anbefales at arbejde fuld tid med projektet, da vi har erfaret, at det er svært og tidskrævende hele tiden at omstille sig fra projekt til arbejde. Dette kunne f.eks. gøres ved at skære projekt- tiden ned til et ¼ år.

Gennem projektet har vi søgt støtte og supervision, dels i forhold til gruppeprocesser og vores egen rolle i projektet, men også i forhold til selve projekt-pro- cessen. Det er her, vi har fået en uvurderlig støtte af Charlotte Delmar fra forskningsenheden på Aalborg Sygehus. Hjælpen fik vi især i starten af projektet, hvor vi planlagde, hvordan vi skulle indsamle vores materiale, bl.a., udvælgelsen af deltagende børn (f.eks.

i forhold til antal, forskellighed, sammenlignelighed, osv.). Senere fik vi hjælp til at strukturere vores oplysninger, så vi kunne trække de fælles problemstillinger frem. Ikke mindst har det været en god støtte, når vi er blevet opmuntret og bekræftet i at være på rette vej, af en der har ekspertisen. Charlotte Delmar har vist respekt for det arbejde, vi har lavet og "mødt os hvor vi var", i hendes vejledning.

Det har været utrolig spændende og udfordrende for os at lave dette projekt. På forhånd havde vi ikke drømt om, at det ville medføre så mange, ja, vi kan kun kalde det udfordringer. F.eks. har vi holdt en del oplæg både her og et enkelt i udlandet, vi er blevet opfordret til at skrive artikler til diverse tidsskrifter og aviser, også i international sammenhæng. Det er klart, at vi har måttet "flytte os" og lære noget om computere, sprog, og det "at stå frem".

Men til alle der skulle have fået lyst til projektarbejde: Det kan anbefales.

Tilbage står nu det vigtigste, nemlig at projektet kan blive til virkelighed i afdelingen. Derfor er det ikke slut med at gøre en indsats i forhold til udbredningen, og for at skaffe de nødvendige ressourcer til afdelingen.

UDBREDELSE AF FORSKNINGSRISULTATER

Lederen af forskningsenheden har forskningsret og -pligt, hvilket betyder at der er krav om såvel publice-ringer, forelæsninger og undervisning. Herudover kan andre aktiviteter være medvirkende til at virkeliggøre integrationen af forskning og praksis på Aalborg sygehus. Efterfølgende oversigt vedrører leder af Forskningsenhed cand.cur, Ph.D Charlotte Delmar, Ph.D studerende Birgitte Schantz Laursen, Ph.D studerende Erik Elgaard Sørensen og Ph.D studerende Lisbeth Jensen. Aktiviteter i år 2002.

CHARLOTTE DELMAR:

Afsnit i bøger:

Omsorgen som moralsk praksis i den kliniske sygepleje. I: Hall Elisabeth og Birthe D. Pedersen (red.). *Forskning i klinisk sygepleje 1 - teori og praksis*. København. Akademisk Forlag 2002, side 90 - 105.

Artikler:

Omsorgsetik - også et spørgsmål om vidensudvikling. I: *Klinisk Sygepleje*, nr. 2, maj 2002, side 35 - 40.

Pleje og omsorg for patienter med kroniske lidelser - en sundhedsfremmende og forebyggende virksomhed. I: Delmar Charlotte (red.). *Tidsskrift for Sygeplejeforskning*. Dansk Selskab for Sygeplejeforskning. Nr. 2, år 2002, side 22 - 30. (Skrevet sammen med Birthe D. Pedersen, Trine Bøje, Christina Jakobsen, Dorrit Dylmer Kristensen, Majbritt Møller, Lisbeth Forup Pedersen og Hanner sønder).

Den besværlige patient - flere forståelsesmuligheder. I: Hounsgaard Lise (red.). *Tidsskrift for Sygeplejeforskning*. Dansk Selskab for Sygeplejeforskning. Nr. 1, år 2002, side 11 - 15.

Papers/forelæsninger:

Ph.D forelæsning, Institut for Sygeplejevidenskab, Universitetet i Bergen, Norge. Doktorgradsseminar: *Etikk og sansefilosofi*. 4. - 6. december 2002.

Forelæser på forskningsseminar for de forskningsansvarlige ved Aalborg Sygehus, Hotel Viking, Sæby, 22 november 2002. Tema: Fra overordnet strategi til lokale strategier og handleplaner.

Ph.D lecture, The International Doctoral School in Biomedical Science and Engineering, Aalborg University. The lecture "How to work with human beings in clinical practice and in research" is a part of the course "Ethical aspects of Biomedical Science". 11. november 2002.

Gæsteforelæser ved Årsmøde for brugerrådet for nyresyge og deres pårørende i Nordjyllands Amt, Aalborg Sygehus, 23. oktober 2002. Tema: Afhængighedsrelationen.

Paperpræsentation ved International Research Conference "Methods in Nursing Education", Skejby Sygehus i Århus, 22. - 23. august 2002. Abstract: Expertise on Efficient Care.

Gæsteforelæser på Forskerseminar for sygeplejersker. Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase, Vejle-fjord Center, 20. juni 2002. Tema: Ph.D studiet - en mulighed for sygeplejersker?

Forelæser på temadag for neurologisk plejepersonale på Afdeling 107, Aalborg Sygehus, 2. maj 2002. Tema: Det faglige skøn.

Forelæser ved morgenmøde, arrangeret af Sygeplejefagrådet ved Aalborg Sygehus, 1. maj 2002. Tema: "Den besværlige patient".

Forelæser ved tværfaglig møde arrangeret af LSU, Gynækologisk/-Obstetrisk Afdeling på Aalborg Sygehus, 16. april 2002. Tema: Det faglige skøn.

Paperpræsentation ved NCCS konference "MØDET", Institut for Sygeplejevidenskab, Århus Universitet, 9. marts 2002. Abstract: Mødet med "den besværlige patient".

Gæsteforelæser på Landskursus for Faglig Sammenlutning af Neurosygeplejersker (FS15). Interscan Hotel Faaborg Fjord, 5. marts 2002. Tema: Forskningsbaseret sygepleje.

Indleder for Sygeplejefagligt forskernetværk fra Århus, Holstebro og Aalborg ved Dansk Selskab for Sygeplejeforskning temadag "Sundhedsfremme og forebyggelse - utopi eller virkelighed". Herlev Syge-

hus, 25. januar 2002. Tema: At leve med en kronisk lidelse - perspektiver på sundhedsfremme og forebyggelse fra et klinisk

Posters:

10nd World Congres. IASP, San Diego, USA. "Does chronic non-malignant pain affect womens sexuality ?".

17. - 22. august 2002. (Sammen med Birgitte S. Laursen, Priti Bajaj, Anders S. Olesen, Lars Arent-Nielsen).

6. Nordiske Vejlederkongres "Møtende Horisonter", Hotel Clarion, Stavanger, Norge, "Trust & Power - expressed as moral irresponsibility", 18. - 19. april 2002.

NCCS konference "Mødet", Institut for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet, "Trust & Power - expressed as moral irresponsibility". 7. - 9. marts 2002.

Diverse planlægningsaktiviteter:

Planlægger af forskningsseminar for de forskningsansvarlige på Aalborg Sygehus. Forskningskultur og -ledelse. Det ny Hotel Viking, Sæby. 22. - 23. november 2002.

Medlem af Det Sygeplejeetiske Råd i Danmark, fra den 1. oktober 2002 -

Konsulent hos Dafolo. Visitationsuddannelse i København Kommunes Sundhedsforvaltning. 14., 21. og 27. august samt 4., 10., 18. og 24. september 2002.

Kursusleder. Skriveworkshop om artikelskrivning. Vestsjællands Amts Sygeplejeskole i Slagelse. 10. - 11. april samt 10. maj 2002.

Planlægger i Local Organising Committee for the 25th Annual SASP meeting (Scandinavian association for the study of pain) in Aalborg, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 4. - 7. april 2002.

Moderator ved session: Pain Management from the perspective of nursing. 25th Annual SASP meeting in Aalborg, Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 5. april 2002.

Redaktør af Tidsskrift for Sygeplejeforskning, Dansk

Selskab for Sygeplejeforskning, 25. februar 2002 -

Planlægger af den årlige temadag i Dansk Selskab for Sygeplejeforskning, afvikles på henholdsvis Skejby Sygehus og Herlev Sygehus. Tema: Sundhedsfremme og forebyggelse. 24. og 25. januar 2002.

Referee-bedømmer for Scandinavien Journal of Caring Science

Beskikket censor ved kandidatuddannelsen i sygepleje.

Undervisning:

CVU, efteruddannelse af sygeplejersker, 6. - 7. november 2002. Tema: Omsorgsfilosofi og -teori samt forskning og udvikling indenfor sygeplejen.

Undervisning af Sygeplejersker på intensiv specialuddannelse på Aalborg Sygehus, 20. september 2002. Tema: Patricia Benner - sygeplejeteori i forhold til praksis.

CVU, efteruddannelse af sygeplejersker, 11. - 12. september 2002. Tema: Omsorgsfilosofi og -teori samt forskning og udvikling indenfor sygeplejen.

Undervisning af 6. semester sygeplejestuderende på Sygeplejeskolen i Vestsjællands Amt, Slagelse, 17. maj 2002. Tema: Forskernetværkets forskningsprojekt: - at leve med en kronisk lidelse og strategi for den sygeplejefaglige udvikling.

Undervisning på kursusforløb for social- og sundhedsassistenter/sygehjælpere, "At møde udfordring", arrangeret af Medicinsk Afdeling, Aalborg Sygehus, 22. - 23. april 2002. Tema: Omsorg med fokus på samspil mellem patient og plejepersonale.

Tværfaglig praktikvejlederkursus. Kursusafdelingen på Sygepleje- og Radiografskolen i Aalborg, 15. april 2002. Tema: Moralsk praksis - fagligt skøn.

Efteruddannelseskursus for sygeplejersker i den primære sundhedstjeneste. Kursusafdelingen ved Vendsyssel Sygeplejeskole, 13. marts 2002. Tema: Nye sygeplejeteorier i forhold til omsorg.

Studiekreds i Evidens. Kursusafdelingen ved Sygepleje- og Radiografskolen, Københavns Amt, Herlev, 4. februar 2002. Tema: Implementering af evidens i den kliniske praksis.

Undervisning på kursusforløb for sygeplejersker, arrangeret af Medicinsk Afdeling, Aalborg Sygehus, 28. - 29. januar 2002. Tema: Omsorg og udvikling i sygeplejen.

Deltagelse i kurser/kongresser:

International Doctoral School of Technology and Science Aalborg University, den 30. april, 14. - 15. maj 2002. Tema: Ph.D-supervisor course.

Evalueringskonference, Vilvorde Kursus Center, Charlottenlund, den 30. oktober 2002. Tema: National delstrategi for sygeplejeforskning år 1999 - 2002.

Konference arrangeret af DPU Aalborg, Videncenter for Læreprocesser ved Aalborg Universitet, Skipper Clement Seminariet, Aalborg og Aalborg Kommune. Skipper Clement Seminariet i Aalborg, 6. - 7. maj 2002. Tema: Magt, Passion, Kommunikation.

6. Nordiske vejlederkongres, Hotel Clarion, Stavanger, Norge, 17. - 19. april 2002. Tema. Møtende horisonter.

25th Annual SASP meeting (Scandinavian association for the study of pain) in Aalborg. Aalborg Kongres- og Kulturcenter, 4. - 7. april 2002

Årsmøde i Dansk Selskab for Kvalitet i Sundhedssektoren, Hotel Nyborg Strand, den 11. - 12. januar 2002. Tema: Vidensbaseret sundhedsvæsen - er det muligt?

Deltagelse i temadage:

FASiD (Forum for Akademiske Sygeplejersker i Danmark), Rigshospitalet, 5. november 2002. Tema: Kandidatens og Masterens jobsituation.

Overlægerådet og Forskningsadministrationen ved Aalborg Sygehus, 7. maj 2002. Tema: Forskningens dag.

Viborg Sygeplejeskole, 6. februar 2002. Tema: Sygeplejens mange ansigter, ved bl.a. professor Kari Martinsen og professor Staf Callewaert.

Deltagelse i forelæsninger:

Aalborg Sygehus, 28. november 2002. Tema: Når uhelbredelig sygdom og død er en del af hverdagen. Ved cand.scient.soc. Karen Marie Dalgaard, souschef på KamillianerGaardens Hospice.

Aalborg Sygehus, 18. november 2002. "Nursing in a human caring paradigm". Ved distinguished Professor of Nursing Jean Watson.

Institut for Sygeplejevidenskab ved Aarhus Universitet, 3. april 2002. Professor Marit Kirkevolds tiltrædelsesforelæsning.

BIRGITTE SCHANTZ LAURSEN:

Papers/forelæsninger:

Paper ved kongres arrangeret af Scandinavian Association for the Study of Pain, Aalborg, 5. april 2002. Abstract: Does chronic non-malignant pain affect Women's sexuality?

Paper ved Forskningens Dag arrangeret af Forskningsadministrationen på Aalborg Sygehus, 7. maj 2002. Abstract: Hvordan påvirker det kvinders seksualitet at have kroniske non- maligne smerter.

Præsentation af Ph.D projekt ved Doktorgradsseminar "Etikk og sansefilosofi, Levinas, Løgstrup og Kierkegaard. Institut for samfundsmedicinske fag, seksjon for sykepleitevitenskap, Universitetet i Bergen, Norge, 4. - 6. december 2002.

Posters:

Poster på kongres arrangeret af International Association for The Study of Pain, San Diego, Californien, USA, 14-22 august 2002. "Does chronic non-malignant pain affect Women's sexuality?"

Undervisning:

Sundheds CVU Aalborg, 23. september 2002. Tema: Evidensbaseret praksis - Hvad er det?

Vendsyssels Sygeplejeskole forårssemester 2002. 2. og 6. semesterstuderende i videnskabsteori og metode.

Deltagelse i kurser/kongresser:

Doktorgradsseminar "Etikk og sansefilosofi, Levinas,

Løgstrup og Kierkegaard. Institut for samfundsmedicinske fag, seksjon for sygepleievitenskap, Universitetet i Bergen, Norge, 4. – 6. december 2002.

Ph.D. course "Writing and Reviewing Scientific Papers". The International Doctoral School of Technology and Science. Aalborg University, 24. September and 19. October 2002

Ph.D.course "Professional Communication". The International Doctoral School of Technology and Science. Aalborg University, 1-3rd October 2002.

Ph.D.seminar "Nursing Epistemology" ved Professor Suzie Kim, University of Rhode Island. Center for Innovation in Nursing Education, Århus, 24-25 August 2002

International Association for the Study of Pain. 10th World Congress on Pain, San Diego, Californien, USA, 17-22 august 2002.

Scandinavian Association for the Study of Pain. 25th Annual SASP Meeting, Aalborg, 4.-7. april 2002.

Konference. Mødet – i et teoretisk og klinisk omsorgsperspektiv. Nordic College of Caring Science. Danmarks Sygeplejerskehøjskole ved Aarhus Universitet, den 7.-9 marts 2002.

Temadag. Sundhedsfremme og forebyggelse - utopi eller virkelighed? Dansk Selskab for Sygeplejeforskning. Herlev Sygehus, 25. januar 2002.

ERIK ELGAARD SØRENSEN

Afsnit i bøger:

En kvalitativ undersøgelse af oversygeplejerskens ledelsespraksis. I: Uhrenfeldt, Lisbeth, Vibeke Røn Noer og Sussie Laustesen (red.). Fokus på Sygepleje 2002. København, Munksgaard 2002, s. 170 – 191.

Artikler:

Ny Sygeplejerskeuddannelse i Nordjyllands Amt. Sygeplejersken nr. 7, 2002, side 20.

Faglig ledelse af sygeplejen – en interaktionel ledelsespraksis. Særnummer af Uddannelsesnyt, Faglig sammenslutning af undervisende sygeplejersker, nr. 1,

13. årgang, marts 2002, side 18 – 24.

Faglig ledelse af sygeplejen – en interaktionel ledelsespraksis. ALFA, Faglig sammenslutning af ledende sygeplejersker. Nr. 36, juli/august 2002.

Papers/forelæsninger:

Paperpræsentation på Nordic College of Caring Science (NCCS). Abstract: "En kvalitativ undersøgelse af indhold og handlemåder i oversygeplejerskens ledelsespraksis omhandlende mødet med patienter samt mono- og tværfaglige samarbejdspartnere, 9. marts 2002.

Diverse planlægningsaktiviteter:

Vejleder i forbindelse med udarbejdelse af Værdi-grundlag for sygeplejen, cardiologisk ambulatorium, januar 2002.

Medarrangør af åbent-hus-arrangementet på Aalborg Sygehus: "Den Hvide Verden", februar 2002.

Undervisning:

Ribe Amts Sygeplejerskole i Esbjerg. Sygeplejerskeuddannelsen 8. semester. Tema: Ledelse af sygeplejen, april og september 2002.

Deltagelse i kurser/kongresser:

Nordic College of Caring Science (NCCS), Institut for sygeplejevidenskab ved Aarhus Universitet. Tema: Mødet i et teoretisk og klinisk omsorgsperspektiv, 7. – 9. marts 2002.

Aalborg Sygehus: Forskningsdag, 7. maj 2002.

Konference arrangeret af Udviklingsinitiativet Sygeplejerskeuddannelsen i Århus Amt., Skejby Sygehus, 22. – 23. august 2002. Tema: Methods in Nursing Education.

Ph.D seminar arrangeret af Udviklingsinitiativet Sygeplejerskeuddannelsen i Århus Amt, 24. – 25. august 2002. Nursing knowledge development and nursing epistemology by professor Suzie Kim.

Ph.D seminar. Institut for Sygeplejevidenskab ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet, 11. september og 7. oktober 2002.

Ph.D.kursus i sundhedsvidenskab Del A og B. Det sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet, 28. oktober – 1. november 2002.

FASiD (Forum for akademiske Sygeplejersker i Danmark), Rigshospitalet, 5. november 2002. Tema: Kandidatens og Masterens jobsituation.

Ph.D kursus: Forskning i teori og praksis, modul 1, Introduktion til forskning. Center for kompetenceudvikling Nordjyllands Amt, 11. – 13. november 2002.

Ph.D seminar ved professor Jean Watson. Institut for Sygeplejevidenskab ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet, 18. november 2002.

Deltagelse i forelæsninger:

Institut for sygeplejevidenskab ved Aarhus Universitet, 3. april 2002. Professor Marit Kirkevolds tiltrædelsesforelæsning.

Aalborg Sygehus, 18. november 2002. "Nursing in a human caring paradigm". Ved distinguished professor of nursing Jean Watson.

Aalborg Sygehus, 28. november 2002. Tema: Når uhelbredelig sygdom og død er en del af hverdagen. Ved cand.scient.soc. Karen Marie Dalgaard.

LISBETH JENSEN:

Diverse planlægningsaktiviteter:

Medlem af arbejdsgruppe vedrørende dokumentation af sygeplejen og udarbejdelse af projektprotokol VIPS.

Igangsat arbejdet med en strategi for den sygeplejefaglige udvikling og forskning på kardiologisk afdeling

Vejleder på sygeplejefaglige udviklingsprojekter på kardiologisk afdeling

Deltagelse i kongresser/kurser:

Evalueringskonference, Vilvorde Kursus Center, Charlottenlund, den 30. oktober 2002. Tema: National delstrategi for sygeplejeforskning år 1999 – 2002.

EFTERORD

Er en årsberetning blot en dyrkelse af fortiden for at få et alibi for at vi laver noget og en forklaring på, hvorfor tingene er blevet, sådan som de er blevet? Noget sandhed er der nok i det, men en årsberetning er også en mulighed for at standse op og overveje, hvad der er sket i året, der gik. For det er på baggrund af det der er sket, at vi skal planlægge det, der skal ske. Den 5 års handleplan (2000 – 2004) for Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje kan ikke længere gælde. Forskningsenhed for Klinisk sygepleje er nået længere end det i år 2000 forudsatte og Aalborg Sygehus er blevet universitetshospital. Et nyt strategiarbejde med dertilhørende handleplan venter på at blive realiseret. Velkommen nyt år og velkommen herhid.

I 1911 blev Amtssygehuset på Hobrovej færdiggjort med ca. 200 sengepladser. Siden da har Aalborg Sygehus udviklet sig hen mod at blive et Universitetshospital og har i dag over 800 sengepladser og beskæftiger ca. 4.700 medarbejdere. Næste milepæl bliver udbygningen med et nyt og moderne medicinerhus, som vil stå klart i år 2005. Illustrationen foroven er våbentavlen fra det første Amtssygehus, som fortsat er i brug og vil bestå som en integreret del af det samlede sygehus. Illustrationen forneden forestiller Aalborg Sygehus med det nye medicinerhus til venstre.

